

Datum

2025-01-15

Vår referens

Gunnar Blomé

Avdelningschef

gunnar.blome@malmo.se

Behovsutredning 2025-2027 med tillsynsplan för 2025 för miljö- och hälsoskyddstillsynen

MN-2024-10985

Sammanfattning

Miljönämnden har, enligt nämndens reglemente, prövnings-, anmälnings-, tillsyns- och kontrollansvar över miljö- och hälsoskyddsområdet, livsmedels- och foderområdet samt andra närliggande lagstiftningsområden.

Föreliggande förslag till behovsutredning och tillsynsplan omfattar miljö- och hälsoskyddstillsynens lagstiftningsområde inom de områden som nämnden ansvarar för i sitt grunduppdrag.

Miljönämnden ska årligen ta fram en behovsutredning och en tillsynsplan. I tillsynsplanen föreslås prioriteringar inom tillsynen.

Inför 2025 har behovsutredningen och tillsynsplanen förändrats och strukturerats om. Syftet är att så långt det är möjligt likrikta nämndens kontroll- och tillsynsplaner. Eftersom strukturen för avdelningen för livsmedelskontrollens kontrollplan styrs från Livsmedelsverket har tillsynsplanen inom miljö- och hälsoskyddsområdet så långt möjligt anpassats efter denna struktur.

Behovsutredningen och tillsynsplanen omfattar all verksamhet inom avdelningen för miljö- och hälsoskydd samt den tillsyn som planeras inom enheten för trygghet och samordnad tillsyn inom avdelningen för livsmedelskontroll.

Förslag till beslut

1. Miljönämnden fastställer behovsutredning 2025-2027 med tillsynsplan för 2025.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2025-01-15
- Förslag till behovsutredning 2025-2027 med tillsynsplan för 2025.

Beslutsplanering

Miljönämnden, 2025-01-29

Ärendet

Enligt miljötillsynsförordningen ska miljönämnden genomföra en utredning om tillsynsbehovet för myndighetens hela ansvarsområde enligt miljöbalken. Behovsutredningen ska avse en tid om tre år. Utredningen ska ses över vid behov och minst en gång om året. Som underlag till

behovsutredningen ska miljönämnden föra ett register över de tillsynsobjekt som behöver återkommande tillsyn.

Miljönämnden ska för varje verksamhetsår upprätta en samlad tillsynsplan som omfattar myndighetens ansvarsområde enligt miljöbalken. Planen ska grundas på behovsutredningen samt registret över tillsynsobjekt. Av planen ska det framgå hur myndigheten har tagit hänsyn till den nationella tillsynsstrategin.

Miljönämnden ska också, med utgångspunkt i tillsynsplanen, upprätta och regelbundet uppdatera ett tillsynsprogram för tillståndspliktig verksamhet. I programmet ska det framgå hur ofta tillsynsbesök ska ske.

Behovsutredningen och tillsynsplanen omfattar inte de delar i miljöbalken där stadsbyggnadsnämnden är ansvarig tillsynsmyndighet enligt gällande reglemente i Malmö stad, exempelvis prövning och tillsyn av strandskydd.

Strukturella förändringar mot tidigare års behovsutredningar och tillsynsplaner

Inför 2025 har behovsutredningen och tillsynsplanen förändrats och strukturerats om. Syftet är att så långt det är möjligt likrikta nämndens kontroll- och tillsynsplaner. Eftersom strukturen för avdelningen för livsmedelskontrollens kontrollplan styrs från Livsmedelsverket har tillsynsplanen inom miljö- och hälsoskyddsområdet så långt möjligt anpassats efter denna struktur.

I huvudsak har följande områden förändrats:

- Dokumentets omfattning har minskats ner och består nu enbart av ett samlat dokument för hela avdelningen för miljö- och hälsoskydd samt enheten för trygghet och samordnad tillsyn inom enheten för livsmedelskontroll. Tidigare år har ärendet bestått i ett dokument för avdelningen samt ett dokument per enhet. Syftet med förändringen är dels att minska administrationen och tiden för framtagande samt att tydligare arbeta med att formera avdelningen som en helhet snarare än att lyfta fram varje del för sig. Tillsynsplanen kommer liksom tidigare att brytas ner till en individuell tillsynsplan per handläggare vilket gör att de enhetsspecifika planerna har spelat ut sin roll.
- Texten har klarspråkats med syfte att göra den mer lättläst och tydligare.
- Information om hur verksamheten styrs har tydliggjorts.
- Kopplingen till Agenda 2030 och Sveriges nationella miljömål har tydliggjorts.
- Ansvarsfördelning för tillsynen i Sverige beskrivs i den nya planen, liksom samarbete och samordning mellan myndigheterna.
- Informationen kring förutsättningar för tillsynen har sammanförts i ett kapitel och tydliggjorts.
- Information om uppföljning och utvärdering av tillsynen har införts liksom hur förvaltningen arbetar med förebyggande arbete, rådgivning och service.
- Hänsyn har tagits till stadsrevisionens rapport över miljönämndens tillsyn och bland annat har förväntade konsekvenser av nödvändiga nedprioriteringar inom tillsynen beskrivits.
- Under de senaste åren har en del av det skattefinansierat arbetet kategoriserats under Behovsprioriterad tillsyn respektive Händelsestyrd tillsyn. Det gäller exempelvis externa samarbeten och kvalitetsarbete som kategoriserats under Behovsprioriterad tillsyn samt exempelvis åtalansmälningar, utlämnade av allmänna handlingar och överklaganden som kategoriserats under händelsestyrt arbete. Denna typ av skattefinansierat arbete kategoriseras från och med 2025 istället under kategorin Skattefinansierat arbete. Det går därmed inte att rakt av jämföra siffrorna mellan åren.

Miljöförvaltningens förslag

Framtagandet av behovsutredning och tillsynsplan har liksom tidigare år utgått från Sveriges kommuners och landstings framtagna skrift ”Kommunala behovsutredningar – En skrift om tillsynsbehov för miljötillsyn och livsmedelskontroll”.

Förvaltningen har i behovsutredningen och tillsynsplaneringen utgått från;

- nämndens register över tillsynsobjekt,
- statistik och erfarenhet från tidigare år,
- omvärldsläget samt konjunkturförändringarnas förväntade påverkan,
- nationella prioriteringar,
- Malmö stads och miljönämndens tidigare ställningstagande och målsättningar,
- nämndens ekonomiska ramar,
- förväntad personalstyrka utifrån anställningsgrad samt kända föräldraledigheter och annan förväntad frånvaro, samt
- input från stadsrevisionens granskning av tillsynen under 2024.

Planeringen i förslaget till tillsynsplan för 2025 innebär att förvaltningen inte kan genomföra allt som behövs. I tillsynsplanen föreslås därför prioriteringar, framför allt inom den behovsprioriterade tillsynen men även avseende skattefinansierat kvalitets- och utvecklingsarbete. Tillsynsområdena styrd- och händelsestyrd tillsyn regleras via lagstiftning varför prioritering inom dessa tillsynsområden inte bör göras.

Sammanfattningsvis innebär förslaget på tillsynsplan följande uppfyllelse av behovsutredningen, fördelad på tillsynskategorierna styrd tillsyn, behovsprioriterad tillsyn, händelsestyrd tillsyn och skattefinansierad tillsyn.

	2025			2026	2027
	Tillsynspl an (timmar)	Tillsynsbehov (timmar)	Uppfyllelsegr ad (procent)	Tillsynsbeho v (timmar)	Tillsynsbeho v (timmar)
Styrd tillsyn	10 202	10 202	100%	10 693	10 141
Behovsprioriterad tillsyn	9 826	24 071	41%	24 788	24 719
Händelsestyrd tillsyn	14 724	17 218	86%	17 562	18 086
Skattefinansierad tillsyn	18 143	21 465	85%	21 345	21 375
Summa	52 895	72 956	73%	74 388	74 321

Förklaringar till förändringar av tillsynsbehoven

Behoven av tillsyn mellan åren beror på en rad olika faktorer:

- Alla verksamheter får inte tillsyn varje år. Vissa verksamheter får till exempel tillsyn vart tredje år. Det innebär att olika många verksamheter behöver tillsyn olika år. Dessutom har olika typer av verksamheter olika tillsynsbehov räknat i antal timmar per verksamhet. För branscher med få verksamheter innebär det att tillsynen ibland koncentreras till ett och samma år. Av den anledningen varierar behovet av tillsynstimmar också mellan åren.

- Inför att tillsynsbehovet undersöks och fastställs undersöks följande:
 - Antal objekt i förvaltningens register. Registret uppdateras löpande efterhand som vi får kännedom om att verksamheter tillkommer, flyttar eller avslutar sin verksamhet.
 - Hur många tillsynstimmar som respektive objekt betalar för enligt miljönämndens taxa. Vid förändringar i taxan ändras också behovet av antal tillsynstimmar (och omvänt föreslås ändringar i taxan i de fall bedömningen är att tillsynsbehovet förändras).
 - Förvaltningens erfarenhet av hur lång tillsynstid som brukar gå åt på objekt som får mer sporadisk tillsyn och därmed inte har årlig avgift.
 - Förvaltningens erfarenhet och statistik från hur många timmar som de senaste åren lagts på exempelvis rådgivning, åtalsanmälningar, utlämnade av handlingar med mera.
 - Förväntade effekter av konjunkturförändringar och andra samhällsförändringar. Här hämtas exempelvis in information från konjunkturinstitutet och byggsektorn. Inom detta område kan nämnas att den händelsestyrda tillsynen kring förorenade områden kraftigt minskat under 2024 som en följd av konjunkturen. Detta påverkar tillsynsbehoven under 2025 och framåt.
- När tillsyn sker av objekt som har mer sporadisk tillsyn genererar det i allmänhet mer tid för arbete med rådgivning, överklagningar, åtalsanmälningar och miljöstraffavgifter. Behovet av denna typ av arbete förändras därmed mellan åren beroende på vilket typ av objekt som ska kontrolleras enligt tillsynsplanen. Justeringar i behovsutredningen sker utifrån vilka prioriteringar som föreslås för respektive år.

Konsekvensbeskrivning

Tillsynsplanen är uppbyggd utifrån de ekonomiska förutsättningar som miljönämnden har med syftet att under året ha en ekonomi i balans.

Genom att tillsynen på förskolor, skolor, bostäder samt inom områden där barn och unga dagligen vistas är prioriterad ökar förutsättningarna att förebygga risker för olägenhet för deras hälsa och för miljön.

Miljöförvaltningen bedömer att nuvarande förslag på tillsynsplan på bästa sätt tryggar Malmöbornas hälsa, miljö och klimatet, utifrån de förutsättningar som finns under 2025.

Ansvariga

Rebecka Persson
Miljödirektör

Gunnar Blomé
Avdelningschef
Avdelningen för miljö- och hälsoskydd